

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Rovatvezető:
Gáspár-Hantos Géza

Egyesületünk vezetősége az 1988. évi egyesületi munka értékelésére, az időszeri egyesületi feladatok és munkatervi irányelveink megvitatására és kialakítására 1988. október 21—22-én, a helyi csoportok titkárai részére értekezletet hívott össze Győrött, az MTESZ székházában.

Dr. Herpay Imre elnök bevezetőjében ismertette az egyesület vezetésének és szervezetének azon tevékenységét, amelyet a múlt évi (1987) titkári értekezlet megbízása alapján a tartamos erdőgazdálkodás feltételeinek biztosítása érdekében kifejtett. Tájékoztatta a titkárokat arról a megbeszelésről is, amelyet az OEE vezetősége és a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatal vezető munkatársai az eredményesebb együttműködés, a közös cél érdekében végzendő közös tevékenység kialakítása céljából tartott 1987. október közepén. *Gáspár-Hantos Géza* főtítkár értékelt az 1988. évi egyesületi munkát; ismertette a „cselekvési programból” és az időszeri problémákból adódó munkatervi feladatokat, kihangsúlyozva az ágazat középtávú célkitűzéseinek kidolgozásához kapcsolódó egyesületi feladatokat. Ismertette az egyesület vezető szerveinek 1989. évi munka- és rendezvényterv tervezetét, az egyesület anyagi helyzetét; Az Erdő kiadásával és szerkesztésével (Egyesületi Közlemények) kapcsolatos gondokat és egyéb, az egyesületi életet érintő kérdésekre adott tájékoztatást, illetve vetett fel kérdéseket megvitatásra.

Az értekezletet üdvözlölte *Bizzer Jenő* főmérnök, az MTESZ Győr-Sopron Megyei Szervezetének titkára és *Szabó Sándorné* a szervezet ügyvezető titkára a megyei MTESZ-munkáról adott tájékoztatást és ismertette a szerződéses munkák gyakorlatát.

Az igen élénk vitában felszólaltak: *dr. Péti Miklós, dr. Temesi Géza, dr. Balázs István, dr. Csötönyi József, Bánó László, Bolla Sándor, Németh Gizella, Tihanyi Gyula, Pétervári Gábor, Stádel Károly, dr. Király Pál, Pankotai Eszter, Zorvanné Müller Klára, dr. Pálos László.* A felszólalások és a vita során felmerült a helyi csoportok és a megyei (városi) MTESZ kapcsolata; az új egyesületi törvény és annak várható kihatása; szervezeti kérdések; Az Erdő-vel kapcsolatban vélemények és észrevételek; az 1989. évi közgyűlés helye, témája, költségei; a szerződéses munkák lehetősége és lebonyolítási rendje, adózása; szakmai kérdések közül az erdőfenntartási alap, erdőtörvény, szakoktatás, kutatás stb.

Az értekezlethez kapcsolódó szakmai tanulmányút keretében a résztvevők megtekintették a dunakiliti víztározó építését és előadást hallgattak meg a Szigetköz vízutánpótlásáról.

Az egyesület vezetőségének tájékoztatása. Az egyesület felkért szakértőkkel megvitatta a *MÉM—EFH javaslatát* „az erdők fenntartásának és pénzügyi rendjének továbbfejlesztésére” és véleményét továbbította az EFH-nak. A vélemény legfontosabb megállapításai az alábbiak voltak:

- mindenekelőtt az alapelveket kell egyértelműen rögzíteni (pl. az erdő fogalma, erdőterület növelésének és minőségi javításának szükségessége, ökológiai szempontok elsődlegessége, az állami beavatkozás szükségessége és mértéke, erdőtervek szükségessége, Erdőfenntartási Alap szükségessége, korlátozó intézkedések következményeinek viselése, stb.);
- javasoljuk egy új, korszerű erdőtörvény megalkotását;
- a gazdasági erdőtől célszerűtlennek tartjuk az ültetvény jellegű „erdők” elkülönítését. (Nincs megfogalmazva, mit értünk ültetvény jellegű erdőn.);

- nem értünk egyet az üdülőerdők tanácsi kezelésbe adásával;
- az erdőterületek adás-vételét csak megalapozott jogi keretek között tartjuk megengedhetőnek;
- amennyiben elfogadjuk, hogy a társadalom érdeke az erdőterv szerinti gazdálkodás megvalósítása, akkor ehhez a mércéhez indokolt viszonyítani az erdőterv szerinti gazdálkodás hatására bekövetkező változásokat;
- ha az erdőről, mint vagyonról beszélünk, abba nemcsak a faértéket, hanem az immateriális értékeket is be kell számítani;
- nemcsak az erdővagyon használatának érdekeltiségeit kell megteremteni, hanem magának az erdővagyon értéknövekedésének érdekeltiségét is;
- az erdőterv szerinti gazdálkodás éves értékelése mellett a göngyölített értékelés folyamatosan ad tájékoztatást a tervek teljesítésének állásáról;
- a vagyónérdekkeltséggel kapcsolatos feladatok ellátására legcélravezetőbbnek tűnik az Erdőrendezési Szolgálat;
- legyen a vadászati jog a földhasználati jog tartozéka;
- tisztázni kell az Erdőfenntartási Alap jogállását (erdőtörvény);
- minden gazdálkodót kötelezni kell az alaphoz való csatlakozásra;
- az erdőművelési egységeket korszerűsíteni kell — kövesse az inflációt, minőségi munkák elismerése, termőhely minőségének figyelembevétele stb.;
- az erdőfenntartási járulékok megállapításánál javasoljuk a fafajok termőhelyi osztályának figyelembevételét;
- az erdőfenntartási alapot (alapokat) az ágazati irányításnak kell kezelnie.

Örvendetes, hogy az Erdészeti Hivatal megbecsülve egyesületünket — bár rövid határidővel ugyan, amely nem tette lehetővé a szélesebb körű véleménykérést és egyeztetést — a szakma ezen alapvető kérdéseiben kikérte véleményünket. Köszönjük és a jövőben is várjuk megkeresésüket.

*

A Magyar Agrártudományi Egyesület Agrárgazdasági Társasága és az Országos Erdészeti Egyesület 1988. november 15—16-án, Budapesten, az MTESZ székházában, „Erdőgazdálkodás — Racionális földhasználat” témakörben konferenciát tartott. A konferencia első napi elnöke *Keresztesi Béla* akadémikus, társelnöke *dr. Lehoczky Mihály*, a TOT főtitkárhelyettese volt. A nagy érdeklődéssel kísért konferencián előadást tartott: *Izinger Pál* ny. főigazgató, a MÉM Agrárpolitikai Tanács tagja „A racionális földhasználat alternatív lehetőségei a magyar mezőgazdaságban”; *dr. Solyomos Rezső*, a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatal hivatalvezető-helyettese „Az erdőállomány fejlesztése és a hazai faellátás kapcsolata, különös tekintettel a mezőgazdasági üzemek lehetőségeire”; *Prof. Dr. H. J. Fröhlich* tartományi főerdőmester, Hesseni Mezőgazdasági, Erdészeti és Természetvédelmi Minisztérium, Wiesbaden „A gyorsan növő fafajok szerepe és az agro-erdőgazdálkodás perspektívái a jövő erdőgazdálkodásában”; *Prof. Dr. H. J. Muhs* igazgató, Szövetségi Erdészeti és Fa-gazdasági Kutatóintézet, Grosshansdorf „Biomassza termelési és hasznosítási kísérletek eredményei az NSZK-ban”; *Dr. H. Weisberger* igazgató, Hesseni Erdészeti Kutatóintézet, Hannover Münden „A balzsamos- és rezgőnyárok nemesítésének és szaporításának újabb eredményei” címmel. Az előadásokat a külföldi előadások témáiban konzultáció követte.

A konferencia második napján az elnöki tisztséget *Borsos Ferenc*, a Ceglédi Állami Tangazdaság vezérigazgatója, az ÁGE Erdőgazdálkodási és Fafeldolgozási Szakbizottság elnöke töltötte be. Előadást tartott *Keresztesi Béla* akadémikus, kutatóprofesszor „Az akác szerepe és hazai favagyon növelésében”; *dr. Erdős László*, az ÁGE tanácsadója „Az ültetvényszerű nyárfatermesztés eredményei és jövő lehetőségei hazánkban”; *Németh János*, a Zalabaksai Vörös Hajnal Mgtzs elnöke „Az erdőgazdálkodás szerepe a kedvezőtlen adottságú mezőgazdasági termelőszövetkezetekben” címmel. Korreferátumot tartott: *dr. Moldvay István*, a Nyírlugosi Állami Gazdaság igazgatója és *dr. Gergely Sándor*, a Karancs Mgtzs elnöke.

Az előadásokat követő konzultáció és vita keretében egyesületünk ügyvezető titkára, *dr. Marjai Zoltánné* felajánlotta az OEE készségét minden, a szakmát érintő kérdésnek társadalmi vitája szervezésére.

A konferencia alkalmat adott arra is, hogy *Prof. Dr. Hans Joachim Fröhlich* úrnak köszönetünket és elismerésünket fejezzük ki azért a hosszú időn keresztül mutatott magatartásáért, amellyel a magyar erdészetet, egyesületünk tagságát támogatta és nagyban hozzájárult országaink erdészei között a ma már széles körű baráti kapcsolatoknak megteremtéséhez. Az erről szóló Elismerő Oklevelet *dr. Herpay Imre* elnök — nagy tetszés kinyilvánítása mellett — adta át.

Az oktatási és közművelődési bizottság munkaterve szerint, 1988. október 27—29-én, tanulmányúton vett részt Romániában. Az út célja: tiszteletadás *Bedő Albert*nek a halála 70. évfordulóján (1918. október 20-án halt meg; sírja Kálnokon, az unitárius templomkertben van). A résztvevők az OEE nevében koszorút helyeztek el a síremlékén. Az erdészhiemusz eléneklése után a közelgő halottak napjára is gondolva gyertyagyújtással tisztelegtek nagy elődünk emléke előtt. A megemlékezésen részt vett *Orbán Fitori Dezső*, kálnoki unitárius lelkész és felesége is.

A kiutazók a továbbiakban kulturális és szakmai programban vettek részt.

*

Az erdőfeltárási szakosztály ülését 1988. október 19—20-án, a Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság, valamint a „Rákóczi” Mgtsz, Pálháza és a „Felsőhegyköz” Mgtsz, Füzérkomlós erdőterületén tartotta. Az első nap Miskolcon, *Cserép János* vezérigazgató köszöntötte a szakosztályt és tájékoztatást adott az erdőgazdaság gazdálkodási tevékenységéről és eredményeiről. *Tengely Béla* műszaki osztályvezető a Bükk és Zemplén-hegység erdőfeltárási munkáit és azok fejlesztési elképzeléseit ismertette. A szakosztály helyszíni bejárás keretében megtekintette a Tállya—Disznószállás—Kolduska—Sötétmáj III. o. erdészeti út építési és a Hegyalja—Tyukász-völgy II. o. erdészeti út korszerűsítési munkáit.

A második nap a szakosztály az 1888-ban épült pálházi erdei vasút korszerűsítéséről és helyzetéről kapott tájékoztatást, majd megtekintette a pálházi mgtsz somhegyi III. o. erdészeti útjának építési munkáit és a füzérkomlói mgtsz előző években épült Füzér—Remetehegy III. o. erdészeti útját. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek részéről *Lőrincz Ernő*, erdészeti ágazatvezető és *Kovács Gergely* elnök adott tájékoztatást termelőszövetkezetük ERFATERV-tervezéssel és saját rezsis kivitelezéssel folytatott erdőfeltárási tevékenységéről és további célkitűzéseikről. A szakmai program után Hollóházán a porcelángyár meglátogatására is sor került.

Az ülést és annak programját *Tengely Béla* műszaki osztályvezető körütekintő alaposággal és szakmai hozzáértéssel szervezte meg.

*

Az erdőhasználati szakosztály 1988. október 28-án, a Mátra—Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságnál tartott kihelyezett ülést.

A rendezvény programja: A kötélpályák szerepe és jelentősége, alkalmazásuknak feltételei. Az előadást *Zsilvölgyi László* erdőmérnök-technológus tartotta, egyúttal a szakmai bemutatót vezette. Bemutatásra kerültek a TIMBERMASTER (skót) és az Egri EFAG gyártású KKD—600-as kötélpályákkal végzett közelítési módok. Nagy érdeklődés (33 fő) kísérte az előadást és a bemutatókat. Hozzászóltak: *Fejes Dénes, Néder Imre, Garamszegi István, Varga József, Ormos Balázs, dr. Rumpf János, Gerely Ferenc, Wágner Tibor, Perecsi Ferenc, Boa Sándor, dr. Spingár Ferenc, Varga Béla, dr. Andor József*. A legfontosabb állásfoglalások:

- Hazánkban nincs kellően elterjedve a kötélpályás közelítés.
- Ahol az egyéb közelítési módok nem alkalmazhatók, ott célszerű a telepítése.
- Az erdőfeltárást nem helyettesíti, sőt az igényli, de csökkentett mértékben.
- Időjárással szemben legkevésbé érzékeny.
- Újulat-, visszamaradó állomány- és környezetkímélő.
- Nagy szervezethez igényel.
- Felmerül egy nagyobb teherbírású pálya kialakításának szükségessége is.
- Egyetemi képzésben növelni kell a kötélpályás közelítések oktatását.
- A felújító vágásokban, tarvágásokban és a növedékfokozó gyéritésekben is indokolt a kötélpályás munkamódszer alkalmazása.
- Önköltségszámításnál az összes költségtényezőket számbavételével kell számolni.
- Felvetődött, hogy a Mátrai EFAG vállalta magára eddig a kötélpályás közelítés műszaki fejlesztését. Jelenleg is két különböző berendezés megvalósításán dolgoznak. Viszont nem tudnak korlátlanul investálni e periférikus témára. Közpénz volna szükséges hozzá, amelynek megvalósítását az erdőfenntartási alapból, MÉM-koordinálással lehetne finanszírozni. Felvetődött az is, hogy az egész magyar célraorientált mezőgazdasági műszaki fejlesztés a termelés és munkamódszerek terén a gép- és alkatrésztípusok megoldása is csak MÉM pénzügyi támogatással és koordinálással volna megvalósítható. Ennek érdekében a fenntartási alap növelése is elfogadható az ágazat részére.

Az erdőrendezési szakosztály 1988. évi rendezvényei:

ORSZÁGOS ERDŐRENDEZÉSI NAP, BARCS

Barcon, július 29-én és 30-án immár hatodik alkalommal tartotta meg szakosztályunk az országos erdőrendezési napot. Ez alkalommal nem az ünnepélyes külsőség, hanem az elmélyült munka, az erdőgazdálkodásunk jelenéért, jövőjéért érzett felelősség sugallta eszmecserék jellemezték az egész rendezvényt. Kedvező táptalajt adott a közös munkának a főtémául választott aktuális probléma, az erdők egészségi állapotának felmérése. Ma, amikor a világ legkülönbözőbb részein, de Európában fokozottabban az emberek figyelme az erdőkre irányul, kötelességünknek tartottuk — erőnkhez mérten és egy kicsit azt meghaladóan — hozzájárulni érdeink egészségi állapotának jobbításához.

A fő téma mellett nem mulasztottunk el szólni az egyesületi munka céljáról, az erdőrendezés klasszikus feladatairól sem. Tudjuk nagynevű erdőrendező elődeinktől, hogy az erdőrendezés egyik feladata „... úgy szabályozni az erdő üzemét, hogy tartamosan szolgáltassa azt a legkedvezőbb jövedelmet, amely a fennforgó körülmények között elérhető”. A tartamos erdőgazdálkodás érdekében végzett szabályozás egyértelmű. A „fennforgó körülmények” között most aláhúzottan foglalkoztunk az erdő egészségi állapotával, amely különféle módon befolyásolhatja az éves hozamokat és a tartamos gazdálkodást. Sokan és sokat beszélnek erdeinkért különféle károsodásokról úgy, hogy különösebb méréseket, nagyobb területre kiterjedő megfigyeléseket végeztek volna.

Ahhoz, hogy tudjuk, érdeink milyen állapotban vannak, sokat kell az erdőben mérni! Szakosztályunk felhasználva a lehetőséget, hogy az Erdőrendezési Szolgálat gazdája a 4×4 km-es felmérőhálónak, ez évi rendezvényünk munkaprogramjába vette a felmérési munka betanításának, begyakorlásának elősegítését. Evégből felkértük a magyar erdővédelem kiváló művelőit *dr. Pagony Hubert*, *dr. Varga Ferenc* és *dr. Tóth József* kollégákat, hogy legyenek segítségünkre egy ilyen nagy munka beindításánál, a sikeres végrehajtás érdekében.

Rendezvényünket megtisztelte *dr. Királyi Ernő* hivatalvezető elvtárs, *Gáspár-Hantos Géza* főtitkár, *dr. Csontos Gyula* főigazgató. Képviseltette magát a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium, az Erdészeti és Faipari Hivatal, a területileg illetékes Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság, a házigazda Vízügyi és Erdészeti Szakközépiskola, a kaposvári, pécsi, debreceni és egri erdőfelügyelőség. A rendezvény 92 résztvevőjének nagy többségét a felvételi munkában részt vevő terepi erdőrendezők adták. A rendezvényünk sikeréhez hozzájárultak a Kaposvári Erdőtervezési Iroda dolgozói, élükön *dr. Kozma Ferenc* igazgatóval.

Az első nap délelőtti adottságok alkalmat arra, hogy a főtémául választott szakmai kérdéseket behelyezzük az erdőrendezés kereteibe, egyeztessük nézeteinket atekintetben, hogy az erdőrendezés miként szolgálja a magyar erdőgazdálkodást. A Himnusz elnéklését követően *Halász Gábor* szakosztályvezető rövid, ünnepélyes megnyitója után, a következő három előadás hangzott el:

Dr. Csontos Gyula: Az erdőrendezés feladata és felelőssége érdeink egészségi állapotának vizsgálatában.

Halász Gábor: Az erdők egészségi állapotának meghatározásában alkalmazott módszerek és a felmérések eredményei.

Dr. Varga Ferenc: Módszertani javaslatok az erdőkárak felméréséhez.

Az előadásokat követően a hozzászólók *dr. Pagony Hubert*, *Reményffy László*, *Körtvélyesi György*, *Csóka Péter*, *dr. Fadgyas Kálmán*, *Kovács Gábor*, *dr. Tóth József*, *dr. Csontos Gyula* és *Halász Gábor* valamennyien kifejezték egyetértésüket azzal, hogy az erdőrendezésnek az erdőgazdálkodás szabályozásában, ezzel összefüggésben az érdeink egészségi állapotának felmérésében nagy szerepe és feladata van, de a szakma minden más ágának is hozzá kell járulni ehhez a munkához — erejéhez és lehetőségeihez mérten.

A szép számmal jelen lévő terepi erdőrendező gárda élénk érdeklődéssel figyelte *dr. Királyi Ernő* hozzászólását, melyben a hivatalvezető elvtárs hangsúlyozta az erdőrendezés, az erdőtervek szerepét az ágazat teljes tevékenységében és ígéretet tett az erdőrendezési munka fokozottabb elismerésére. Hirdette, hogy hosszú távú előretétek nélkül nincs erdőgazdálkodás, és egyben azt is, hogy az előretétek nélkül nem kizárólag az állam tulajdonosi szerepét kell alapul venni a hatékonyabb erdőgazdálkodás érdekében.

Halász Gábor szakosztályvezető összefoglalójában megköszönte a hozzászólók és előadók által közrebocsátott ismereteket, melyek alátámasztják azt a szakmai megállapítást — amelyet nemzetközi kitekintésben is mindenütt tapasztalhatunk — hogy az állam érdekeit képviselő mindenkori szervezetnek teljes ismeretnek kell lenni a magyar erdőkről, tulajdonosra való tekintet nélkül. A gazdálkodást a törvényben szabályozott módon kell folytatni, a törvény betartását ellenőrizni kell, ezekben nagy szerepe van az erdőrendezőknek és eszközeivel ehhez kíván hozzájárulni az erdőrendezési szakosztály is.

A szakmai program ebéd utáni részében a nemzetközi előírásoknak megfelelően összeállított felmérési útmutató alapján a terepi erdőrendezők csoportokra osztva a kijelölt mintaterületeken felvételeket végeztek. A felvételeket a helyszínen az erdővédelmi szakértők az ERSZ már korábban kiképzett szakemberei irányításával és az érdeklődők bevonásával kiértékeltek.

A rendezvény második napján a résztvevők rövid tanulmányutat tettek a barcsi erdészeti igazgatóság és a Barcsi Tájvédelmi Körzet területén. Tanulmányozták az állományátalakítási módszereket és megtekintették a barcsi ősborkást, ahol a természet-, táj- és környezetvédelem helyi problémáiról kaptak tájékoztatást. A szakmai és az éjszakába nyúló baráti beszélgetések hangulata visszaidézte azokat az időkort, amikor nem a szakmabeliek közötti ellentétek, az egymás és a világ előtt való magyarázkodás, bizonyítgatás foglalkoztatott bennünket, hanem az erdő és az ember mindennapi szolgálata.

NYUGDÍJAS ERDŐRENDEZŐK TALÁLKOZÓJA, 1988. NOVEMBER 3—4.

Szakosztályunk új rendezvénysorozatát indított ez év novemberében. A budapesti és Pest környékén élő, nyugállományba vonult erdőrendezőket szakmai bemutató és baráti találkozóra hívtuk meg. Rendezvényünk célja volt, hogy nyugállományba vonult erdőrendező kollégákkal megismertessük, megvitassuk az erdőrendezést ma foglalkoztató problémákat, hogy tapasztalataink felhasználásával közelebb jussunk a legjobb megoldásokhoz.

Résztvevők voltak: *Lengyel Andor*, *Lessényi Béla*, *Várszegi Ferenc*, *Horváth István*, *Szombathelyi Ervin*, *Harmath Béla*, *Fejes József*, *Mohi György* és *Tóth Miklós*. Az Erdőrendezési Szolgálatot *dr. Csontos Gyula* főigazgató, az OEE vezetését *Gáspár-Hantos Géza* főtitkár, az erdőrendezési szakosztályt *Halász Gábor* szakosztályvezető és *Divéky Menyhért* képviselte. A szakmai bemutatók és a tanulmányút lebonyolítását, a szervezést *Ádám Péter* irodaigazgató vállalta.

A résztvevők — akik közül többen dolgoztak 20—30 esztendővel ezelőtt ezen a tájon — a kunfehértói Babó-tanyán találkoztak a Szegedi Erdőtervezési Iroda dolgozóival és itt fogadta vendégeit *dr. Barányi László* igazgató. Ebéd után a reglátott tájakon tanulmányozták a Duna—Tisza közének állományátalakítási problémáit, a nemesített akác szaporítóanyagból létesített fiatalosokat, a környék fenyeveseinek egészségügyi gondjait. Innen Ásotthalmára utazott a társaság és az ERSZ pihenőházában rendezett baráti találkozón és vacsorán megvitattuk az erdőrendezés legkülönfélébb dolgait. A baráti találkozót megtisztelte jelenlétével *Zsiros István* igazgató is. A rendezvény második napján az ásotthalmi erdészet mag- és csemetermelésébe, a nemesített *leuce-nyár* szaporítóanyagból létesített fiatalosok létesítésének és nevelésének problémáiba és a nagy nehézségekbe ütköző alföldi tölgyfelújításba nyertek betekintést. Majd megtekintették a szakiskolában létrehozott erdészeti múzeumot.

A beszélgetések során elismerő szavak hangzottak az erdőrendezésben használatos új módszereket, a kor követelményeinek megfelelő eszközöket, a kutatás eredményeinek felhasználását illetően, de minden beszélgetésben volt olyan, ami arra utalt, hogy hiányzik még valami. Kimondva, kimondatlanul, a barcsi rendezvényünkön is és Ásotthalmán is megfogalmazódott, hogy mit sem ér megannyi tudományos eredmény, modern technika és technológia, ha az ember, az erdő ennek nem látja hasznát. Olyan gondolatok jártak többünk fejében, mint *Szent-Györgyi Albert*ében, amikor így fogalmazott: „A világ mai nehézségei és veszélyei nem abból adódnak, hogy nem találunk választ kérdéseinkre, hanem abból, hogy a választokat pusztításra, uralomvágyunk kielégítésére fordítjuk. Így a haladást az ember történetében nem a tudományos kutatásban, hanem EGY ÚJ ETIKA, ÚJ EMBER KÖZTI VISZONY KIALAKÍTÁSÁBAN LÁTOM.”

Halász Gábor

A gépesítési szakosztály 1988. november 2-án, Sopronban, az Autóker termék-bemutatóján és az azt követő szimpozionon vett részt. A rendezvény rendkívül jó lehetőséget és alkalmat adott a rakodás gépesítés témájának megvitatására. A szakosztály résztvevői belföldi és külföldi gyártók és szállítók előadásából meríthettek hasznos tudnivalókat. Két fő témakör került tárgyalásra: a cserefelépítményes, konténeres szállítás; valamint az önrakodós daruval ellátott tehergépkocsik üzemeltetése. A hozzászólók méltatták az elért eredményeket, de ugyanakkor élesen tárgyalták a KAPOSGÉP által gyártott termékek üzemeltetési az alkatrészellátási kérdéseit.

*

A kereskedelmi szakosztály 1988. szeptember 29-én, Kecskeméten, a Kiskunsági Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságnál tartotta ülését. Előadást tartott *Mohácsi Dániel*, a KEFAG kereskedelmi osztályvezetője „A Duna—Tisza közí fenyő és nyár favagyron rövid, illetőleg hosszú távú hasznosítása”; *dr. Göbölös Antal*, a Kecskeméti Erdőfelügyelőség igazgatója „A jelenlegi és előtünk álló évtized hazai fenyő- és nyárkitermelésének várható alakulása” témakörben. A szakmai program keretében a Bugaci Erdészetet és a Fűrészüzemet *dr. Horváth László* erdészvezető mutatta be, aki rendkívül színes betekintést adott a bugaci homokon létrehozott fenyvesekre épülő termelési folyamatokról.

Az erdőben, fában gazdagabb területekről jött kollégák közül többen megjegyezték, hogy a 3—4 cm csúcsátmérőtől feldolgozott, sarangolt választéktermelés — papírfa — náluk elképzelhetetlen. Itt azt látták, hogy ezt az anyagot 2 m-es hosszban, VK—160-as keréggépen átengedik, majd papírfaként exportálják. Az erdőgazdaság összes termelésének 54⁰/₀-át a fenyő teszi ki, és ebből a 31 évnél idősebb állomány mindössze 4⁰/₀. Egy m³ vastagfa termelési költsége 1294 Ft volt, ezzel szemben a fenyő esetében 2070 Ft/m³, a nyár esetében 1470 Ft/m³ a fedezet 1988. évi árakon számolva. Érdekes volt, hogy a nyár 134 m³/ha átlag véghasználati fatömeggel szemben a fenyő 225 m³/ha-ral számolható. A legnagyobb élményt az a szakmai belső meggyőződésből adott tájékoztatás váltotta ki, amelyet *dr. Barányi László* igazgató mondott: az erdőgazdaság abból a favagyomból tud gazdálkodni, megélni, amit zömében az 50-es években maga telepített.

A délutánt élénk szakmai érdeklődéssel zárták, megtekintették a bugaci múzeumot, *Szalkay György* a szakosztály vezetője köszönetét fejezte ki az erdőgazdaság rendező munkájáért, az összeállított szakmai tájékoztatásért, gyakorlati bemutatóért és a tapasztalatokat a következőkben foglalta össze:

- alapvető érdekünk fűződik a mai papírfaexport lehetőségekhez, mivel különösen a fenyő esetében nincsenek meg a hazai feldolgozás feltételei,
- indokolt lenne a rostfa árát rendezni,
- hosszú távon potenciális árualap áll rendelkezésre a hazai agglomerált lemez-, illetőleg cellulózipar fejlesztésére.

*

Az erdészettörténeti szakosztály Budapesten, 1988. november 17-én, *dr. Kovács János* szakosztálytitkár vezetésével ülést tartott. A megjelent szakosztályok és a meghívott vendégek *dr. Magyar Eszter* „A visegrádi koronauradalom erdőrendtartása a XVIII. század végéről” c. előadása mellett *Szakács László* „Adatok a zalai erdei vasutak történetéhez, 1900—1945” c. előadását is meghallgathatták. A két előadás alapján sokszínű műhelybeszélgetés alakult ki. Majdnem minden résztvevő többször szót kért. Csak a fontosabb hozzászólások összefoglalása:

Dr. Hajdú István Pilismarótra vonatkozó személyes emlékeinek felidézése után a visegrádi erdőrendtartás manák szülő erkölcsi tanulságait hangsúlyozta. Felvetette a szakosztály fiatalításának szükségességét, módozatnak ajánlva, hogy Sopronban az erdőmérnök-hallgatók bevonásával tartsanak összejöveteleket. *Dr. Hegyi Imre* a visegrádi és bánáti erdészeti kapcsolatok kialakításában *gróf Grassalkovich Antal* szerepét emelte ki. *Dr. Madas László* nagy elismeréssel nyilatkozott az első előadó kutatásairól, amelyeknek nyomán olyan hivatali elődeinek munkásságáról értesült, akikről ő nem talált adatokat. A második előadás nagy erőssége abban volt, hogy azt készítője térképekkel, eredeti iratokkal és rajzokkal is illusztrálta.

Dr. Csőre Pál hozzászólásában mindkét előadást kiadásra érettnek minősítette. Még meglevő erdei vasutaink érdekében pedig országos összefogást és legalább

állagmegóvást sürgetett. *Horváth Imre* csömödéri üzemvezető az erdei vasutakkal kapcsolatban azt húzta alá, hogy rájuk napjainkban is szükség van, bár fenntartásuk körül sok nehézség támad. *Hornik Béla Szakács László* erdészettörténeti gyűjtő -s feldolgozó munkáját méltatta, támogatást kérve számára. Kiemelkedőnek minősítette az eszterházyak erdőgazdálkodását, címeiket, kutatási támpontokat ígérve az érdeklődő kutatóknak. *Dr. Sonnevend Imre* csatlakozott a fiatalításra vonatkozó, előbbiekhöz tett javaslatokhoz.

Az évi beszámoló és a következő évi terv megbeszélése után a szakosztályülés résztvevői levélben üdvözölték *dr. Oroszi Sándort*, a szakosztály ifjúsági titkárát harmadik fiúgyermekük megszületése alkalmából.

*

Az elektronikai koordinációs bizottság 1988. október 27-én, Budapesten, megszervezte a III. erdészeti és faipari szoftverbörzét. A 70 résztvevő — *dr. Herpay Imre* (elnök) megnyitója és *Kovács Győző* (NJSZT alelnök) bevezető előadása után — 35—40 szoftvert ismerhetett meg.

Örvendetes, hogy az ügyviteli munkát segítő programokon kívül a műszaki tevékenységeket — elsősorban a tervezést — felkaroló szoftverek kerültek túlsúlyba.

*

A szakmai továbbképzés keretében a helyi csoportoknál a következő előadásokat tartották.

Budapesten

Dr. Sivók Béla—dr. Vetter János: „Molekuláris szinten a gombákról”, *Dobó István—Sántha Antal:* „Bemutatkozik a Piliszi Állami Parkerdőgazdaság”, *dr. Gergely Sándor:* „Egy lakossági erdőtelepítési program lehetősége vagy lehetetlensége”.

Balassagyarmaton

Tóth József: „Távlati műszaki fejlesztések és megvalósulásuk az Ipolyvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságnál” címmel.

A HELYI CSOPORTOK ÉLETÉBŐL

Az erdőfelügyelőségi csoport 1988. október 13—14-én tanulmányutat és szakmai tapasztalatcserét rendezett a Balatonfelvidéki EFAG pápai és ugodi erdészeti területén, a két erdészeti erdőművelési tevékenységének megismerésére.

Október 13-án a pápai erdészeti működési területének, főbb feladatainak és mutatóinak ismertetése után a Magyar-gencsen lévő 5 ha-os fenyőcsemetekert, majd a folyamatban lévő mesterséges felújítások bemutatására került sor *Hegyi András* erdészeti vezető és az erdészeti műszaki vezetőinek szakmai kalauzolásával, valamint az illetékes erdőfelügyelő bevonásával.

Október 14-én a franciavágási fűrészüzemben a rekonstrukció után kialakított, a legmodernebb gépekkel végzett magas színvonalú fafeldolgozási és lemezgyártási technológiát tekintették meg. Ezután az ugodi erdészeti területén a természetes erdőfelújításban, az állománynevelésben és az erdőfeltárásban elért kiváló eredményeket látták *Weibl*

Elemér erdészeti vezető és *Surányi János* erdőfelügyelő vezetésével. Azt tapasztalták, hogy a kismértékű vadkárosítás mellett jó minőségű természetes felújítások (elsősorban bükkösök) és méretes anyagot adó véghasználati területek találhatóak. Ugyanakkor az állománynevelést is szakszerűen végzik, és így az erdőgazdálkodás folyamatossága biztosítva van ezen a területen. A tanulmányút során mindkét erdészeti területen eredményes pénzügyi gazdálkodást, az ott dolgozók magas szintű szaktudását, szakmaszeretetét és az erdőfelügyelettel való jó együttműködését tapasztalhatták.

*

Az ERTI-csoportnál tartotta az MTE SZ Budapesti Szervezet elnöksége 1988. október 25-én tudományos vitadélutánját az intézet központi tanácstermében. A vitadélutánon az MTE SZ részéről mintegy 25 fő vett részt. Az Erdészeti Tudományos Intézetet az intézet vezetősége és a tudományos osztályvezetők kép-

viselték. A vitadélután keretében először *dr. Bondor Antal* főigazgató, a helyi csoport elnöke tartott előadást a magyar erdőgazdálkodásról és az erdészeti kutatás feladatairól. A vendégek ezután megnézték a magyar erdőgazdálkodást bemutató videofilmet, majd *dr. Sárvári János*, a helyi csoport titkára tartott rövid beszámolót a helyi csoport életéről, munkájáról. Az elhangzottakat élénk érdeklődés követte, amit számos feltett kérdés igazolt a vendégek részéről. A kérdések a vadgazdálkodástól a zöldövezet-fásításig, az aprítéktermeléstől az erdők egészségi állapotáig szinte az ágazat valamennyi területét felölelték.

A csoport 1988. november 4–5. között 45 fő részvételével szakmai tanulmányutat tett Csehszlovákiában. A tanulmányút során megtekintették Szent Antalon, a kastélyban elhelyezett erdő- és vadgazdálkodási kiállítást, ellátogattak a selmecbányai volt Bányászati és Erdészeti Akadémiára, Zólyomban az Erdészeti Kutatóintézetben tájékoztatást kaptak az intézet szervezeti felépítéséről és munkájáról, amit szakmai beszélgetés követett.

*

A győri csoport 20 tagja *Bakonyi Csaba* titkár vezetésével vett részt háromnapos tanulmányúton a Mátra–Nyugat-bükki EFAG területén. Az erdőgazdaság munkájáról *Schmotzer András* főmérnök, helyi csoporttitkár adott tájékoztatást és kísérté végig a csoportot nagy szakmai hozzáértéssel. Az ország legmagasabb pontján, a Kékes-tetőn tett látogatás után a parádfürdői erdészet területén az erdőfelújítási és fahaszná-

lati tevékenység szoros kapcsolatát tanulmányozták. A következő napot Szilvásvárad környéke természeti szépségeinek megismerésével kezdték, kisvasúttal utazva a Szalajka-völgy, az erdei múzeum, a Fátyol-vízesés, a pisztrángos tavak megtekintése szerepelt a programban. Komoly tanulsággal járt az erdőgazdaság gépjáratási tevékenységének *Zvara István* üzemvezető által történt bemutatása. A gépszemlék és javítások szervezése, a műhelyek tisztasága nagy elismerést váltott ki. A gépjárató üzemből nagy érdeklődést váltott ki a tervezett és gyártott gépek és berendezések sora. A fűrészüzem munkájának megismerése után a felsőtárkányi erdészetnél a tölgypusztulás és a természetes erdőfelújítás gondjainak ismertetésével folytatódott a program. A tanulmányút Szilvásváradon, a négyesfogathajtó-bajnokság Erdész–Bükki Kupa rendezvénysorozatának megtekintésével zárult.

*

A pilisi csoport (Visegrád) 1988. október 20-án Visegrádon, a pilisi parkerdő erdei művelődési házában szakmai napot tartott az alábbi programmal:

1. „Európa erdőgazdálkodása” *dr. Berdár Béla* előadásában.
2. „Beszámoló „alsó-szászországi erdészeti tanulmányutamról”, vetítéssel egybekötött előadás, előadója *Kertész József*.
3. „A pilisi parkerdő” filmvetítés.
4. Gondok, eredmények, feladatok a Mátarában. Előadás, amelyet összehasonlító vita követ a Mátra és a Pilis jelenéről, jövőjéről, előadó: *Schmotzer András*.

AZ ERDŐ SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA. Elnök: *dr. Solymos Rezső*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) doktora, Budapest; főmunkatárs: *Jérôme René*, Budapest. — Tagok: *dr. Balázs István*, Budapest; *Barátossy Gábor*, Budapest; *dr. Berdár Béla*, Visegrád; *dr. Bondor Antal*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Budapest; *Bus Mária*, Veszprém; *Cebe Zoltán*, Szombathely; *dr. Csöbönyi József*, Budapest; *Deák István*, Tamási; *dr. Firtás Oszkár*, Sopron; *Gáspár-Ilaniás Géza*, Budapest; *dr. Göbölös Antal*, Kecskemét; *dr. Herpay Imre*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Sopron; *Kadlicsek János*, Miskolc; *Keszthelyi István*, Budapest; *Király Pál*, Budapest; *dr. Királyi Ernő*, a közgazdasági tudomány kandidátusa, Budapest; *Korbonszky Kazimírné*, Vác; *Krömer Antal*, Pécs; *Löcsey István*, Budapest; *Mészáros Béla*, Szombathely; *dr. Rácz Antal*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Budapest; *Solymosi József*, Budapest; *Stádel Károly*, Győr; *dr. Szepesi László*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) doktora, Budapest; *dr. Szodri István*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Sopron; *dr. Szikra Dezső*, Visegrád; *Tóth László*, Szolnok; *dr. Tóth Sándor*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Budapest; *Varga Béla*, Eger.

